

PAUL EVERAC

despre Cenaclul de dramaturgie

De curînd a fost inaugurat cenaclul de dramaturgie al Uniunii Scriitorilor. L-am rugat pe dramaturgul Paul Everac să ne vorbească despre semnificațiile acestei inițiative, despre principiile de organizare și de funcționare.

— *Cum s-a născut ideea acestui cenaclu?*

— Cu trei sau patru ani în urmă, un cenaclu similar a funcționat pe lângă secția de dramă a Uniunii Scriitorilor. Leonida Teodorescu și Ilie Păunescu, dramaturgi cunoscuți azi, integrați în circuitul teatral, și-au citit acolo pentru prima dată piesele. Activitatea cenaclului s-a stins, însă, desi își dovedise eficiența. Anul acesta, am cerut permisiunea conducerii Uniunii Scriitorilor de a reînființa cenaclul de dramaturgie, inițiativă utilă, credem, dezvoltării literaturii dramatice românești. În virtutea unei preiudecăți, genul continuă să fie plasat periferic, este raportat — adesea excesiv — la creația scenică; devine astfel un fel de artă limitrofă, oscilînd între teatru și literatură. Funcționarea cenaclului de dramaturgie sub egida Uniunii Scriitorilor va conferi, credem, prestigiul firesc unei forme a creației artistice care este, în primul rînd, literatură. De altfel în constituirea cenaclului am plecat de la ideea că acesta aparține dramaturgului, mai puțin omului de teatru sau criticului.

— *Care este structura interioară a cenaclului? Care sînt criteriile, condițiile de participare?*

— Membrii „de drept” sînt toți dramaturgii care s-au ilustrat prin minimum două piese reprezentate (dintre care una, obligatoriu, în București). Acest criteriu, ca oricare altul, poate fi în anume cazuri neconcludent; îl menținem totuși pentru că o selecție este necesară și în majoritatea situațiilor reprezintă o posibilitate de orientare. În afară de acești membri permanenți, există încă două categorii de participanți la cenaclu, pe care i-am putea numi „prieteni ai cenaclului” și „colaboratori”. Este

vorba despre directorii și secretarii literari ai teatrelor, reprezentanți ai presei și ai Radioteleviziunii, ai A.T.M.-ului, invitați permanenți la ședințele noastre.

— *Cum se selectează piesele care vor fi citite la cenaclu? Se primesc doar de la membrii stabili?*

— În general, pentru a evita o avalanșă de maculatură, textele se iau de la secretariatele literare ale teatrelor, operîndu-se astfel o primă triere. Prin intermediul revistei „Teatrul”, am dori să adresăm tuturor secretariatelor literare ale teatrelor din țară rugămîntea de a ne ajuta, furnizîndu-ne piese din portofoliile lor.

— *Și, odată alese piesele, care este în continuare procedura?*

— Textele sînt supuse aprecierii a doi recenzenți (dintre cei doisprezece ai juriului nostru permanent) care avizează lectura. În cazul unei neconcordanțe de opinii, textul va fi citit de încă doi membri ai juriului, pentru a se hotărî discutarea sa în ședințele de cenaclu. Membrii permanenți își pot prezenta lucrările fără avizul prealabil al juriului: prietenii cenaclului sau începătorii își susțin cererea prin recomandarea unui membru al juriului. La întîlnirile noastre săptămînale, autorii își citesc singuri piesa sau — și aceasta este modalitatea pe care am dori s-o adoptăm — o încredințează pentru lectură unor actori. Discuțiile care urmează sînt limitate la un număr de 12 intervenții, acordîndu-se preferință, pentru înscrierile la cuvînt, membrilor permanenți.

— *Activitatea cenaclului urmărește și o finalitate practică?*

— Cenaclu e în primul rînd o tribună de dezbateri teoretice, nu ne propunem impunerea textelor, reprezentarea lor scenică. Această posibilitate există, însă, conducerile teatrelor și factorii de răspundere fiind invitați, interesul pe care-l suscită o piesă poate fi, implicit, fructificat.

— *Cum a fost primită de către oamenii de teatru inițiativa înființării unui cenaclu de dramaturgie?*

— Afirmații precise sînt încă greu de formulat. După cîteva ședințe doar, nu poate fi vorba despre o opinie certă. Totuși, din faptul că dramaturgii nu sînt prezenți în numărul și cu contribuția firescă, putem schița o concluzie, deloc îmbucurătoare, aceea a dezinteresului cronicizat pentru discuția teoretică, pentru efortul de elucidare a unor principii, a unor criterii de estetică a teatrului. Vom menține însă poziția adoptată, cu convingerea fermă a posibilității — și a necesității — de a se forma în teatru un curent de idei, o opinie unitară, de a se articula fenomenul teatral la principii de estetică generală.

Cristina Constantiniu